

بزمه تعالی

دانشکده پرستاری و مامایی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران

مقطع: کارشناسی پرستاری

نام درس: اصول و مهارتهای پرستاری (نظری و عملی)

طرح و تقویم درسی دوره (Course Plan)

نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

تدوین و بازنگری: مهري بزرگ نژاد (مسئول درس)

تاریخ بازنگری: مهر ماه ۱۴۰۳

عنوان دوره: اصول و مهارتهای پرستاری (نظری و عملی)

گروه آموزشی: پرستاری داخلی و جراحی

مقطع تحصیلی: کارشناسی

تعداد واحد: ۳ واحد (۱/۵ واحد نظری و ۱/۵ واحد عملی)

زمان برگزاری کلاس نظری:

گروه ۱: سه شنبه ها ساعت ۱۳-۱۵ و سه جلسه (هماهنگی با کلاس)

گروه ۲: دوشنبه ها ساعت ۱۳-۱۵ و سه جلسه (هماهنگی با کلاس)

زمان برگزاری کلاس عملی:

گروه ۱ (یکشنبه ها) ساعت ۱۵-۱۰ و چهارشنبه ها ساعت ۱۲-۸

گروه ۲ (شنبه ها) ساعت ۱۲-۸ و سه شنبه ها ساعت ۱۲-۸

مکان برگزاری: مرکز مهارتهای بالینی دانشکده پرستاری-مامایی

نام اساتید درس عملی: آقای دکتر زارعی - خانم دکتر تترپور - خانم دکتر غلام نژاد و مهري بزرگ نژاد

نام اساتید درس نظری: خانم دکتر غلام نژاد - مهري بزرگ نژاد

مباحث دفاعی و ادرازی، جهت آقایان دانشجو، توسط آقای دکتر زارعی تدریس میگردد.

مقدمه:

این درس به عنوان درسی پایه در پرستاری ارائه می شود و هدف آن آماده سازی دانشجویان پرستاری برای مراقبت از مددجویان مبتلا به مشکلات سلامتی است و سعی بر آن است که دانشجوی پرستاری ضمن آشنایی با مفاهیم اساسی و کسب مهارت در مراقبت از مددجویان بتواند در راستای ارتقاء، تامین و حفظ سلامت آن ها از تفکر خلاق در بکارگیری فرآیند پرستاری بهره جوید.

توصیف دوره

این دوره شامل دو بخش تئوری (نظری) و عملی است.

هدف کلی:

آشنایی دانشجویی پرستاری با مفاهیم اساسی مرتبط با ارائه مراقبت به مددجویان در چارچوب فرآیند پرستاری و کسب توانایی های لازم به منظور اجرای روش های بالینی پرستاری با تکیه بر رعایت قوانین و مقررات و اخلاق حرفه ای.

اهداف جزئی:

در پایان این دوره دانشجویان قادر خواهند بود:

حیطه شناختی:

دانش مربوط به موارد زیر را کسب کنند:

۱- اقدامات لازم برای کنترل عفونت را شرح دهد.

- ۲- مفهوم تعادل الکترولیت و مایعات را بیان کند.
- ۳- نیازهای بهداشتی اولیه بیمار را تشریح کند.
- ۴- حرکت و عوارض ناشی از بی حرکتی را توضیح دهد.
- ۵- محلولها و داروها و اصول صحیح دارو دادن را بشناسد.
- ۶- مراقبتهای عمومی قبل و پس از عمل جراحی را شرح دهد.
- ۷- ترخیص و انتقال و پذیرش بیماران را بیان کند.
- ۸- نحوه صحیح ثبت گزارش پرستاری را توضیح دهد.
- ۹- با برخی از احکام، و مقررات و اخلاق پرستاری آشنا شوند.

حیطه روان حرکتی:

- مهارت های زیر را به دست آورند:
  - ۱- نحوه صحیح ثبت گزارش پرستاری گزارش را تمرین نماید.
  - ۲- با استفاده از مفاهیم تعادل مایعات و الکترولیت محاسبات آن را با مثالی انجام دهد.
  - ۳- محاسبات دارویی را در مسائل مطرح شده انجام دهد.
  - ۴- دسته های دارویی را از هم تشخیص دهد.
  - ۵- تفاوت مراقبتهای عمومی قبل و پس از عمل جراحی را تشخیص دهد.
  - ۶- نیاز های اولیه بیماران بستری را مشخص کند.

حیطه عاطفی:

نگرش های زیر را در رفتار خود بارز سازند:

- ۱- پیشنهادات خود را در مورد مراقبت از مددجویان ارائه دهد.
- ۲- مددجو را به عنوان یک انسان دارای حقوق قانونی و اخلاقی در نظر می گیرد.
- ۳- برای مددجویان خدمت صادقانه انجام دهد.
- ۴- از دستورات برنامه درمانی مددجویان پیروی کند.

درس عملی:

اهداف ویژه: حیطه روان حرکتی

از دانشجویان انتظار می رود در پایان درس پس از تمرین بر روی ماکت بتوانند.

- ۱- روش های پیشگیری از انتقال عفونت (شستن دست، پوشیدن دستکش بدون آوردن استریل تمیز ...) را و مراقبت از مددجوی ایزوله انجام دهد.
- ۲- تغییر وضعیت و جابجایی مددجو را به اجرا در آورد.
- ۳- مهارت های بهداشت فردی (حمام - مراقبت از دهان و دندان) را نمایش دهد.
- ۴- کنترل و ثبت علائم حیاتی را انجام دهد.
- ۵- کاربرد سرما و گرمادرمانی را به تفکیک نمایش دهد.
- ۶- نیازهای تغذیه ای بیمار (غیر از راه خوراکی) را انجام دهد.
- ۷- نیازهای دفع مددجو از راه طبیعی و کیسه کلتومی و شستشوی آن را به اجرا در آورد.
- ۸- نیازهای دفع ادراری در مددجوی هم جنس را از راه طبیعی و سند ادراری را نمایش دهد.
- ۹- اصول باز کردن وسایل استریل را انجام دهد.
- ۱۰- راههای تامین اکسیژن و نحوه انجام آن را اجرا در آورد.
- ۱۱- ساکشن دهان، بینی و تراکیاستومی را انجام دهد.
- ۱۲- نحوه مراقبت از زخم (بانسمان - کوتاه کرده درن و خارج کردن آن و کشیدن انواع بخیه را نمایش دهد.
- ۱۳- نحوه انجام انواع بانداژ را (مورب، & و...) را انجام دهد.
- ۱۴- انواع روشهای دارو درمانی (خوراکی، پوستی، شیاف، قطره چشمی، بینی، گوش، تزریقات عضلانی - وریدی - زیر جلدی و داخل جلدی) را به اجرا در آورد.
- ۱۵- محاسبات دارویی را انجام دهد.
- ۱۶- در تمامی موارد فوق الذکر گزارش پرستاری را تمرین نماید

وظایف دانشجو:

از دانشجویان انتظار می رود:

۱. معلومات و زیربنای علمی لازم جهت فراگیری مطالب مورد نظر را کسب کنند.
۲. با استفاده از مطالب تدریس شده سعی در گسترش معلومات خود از طریق مطالعات کتابخانه ای نموده و یافته های پژوهش های جدید را در جهت بهبود کیفیت آموزش به بیمار بکار گیرند.

۳. با کاربرد منابع علمی جدید و یافته های حاصل از پژوهش ها تکالیف خود را تهیه کنند.
۴. مسئولیت یادگیری هر چه بیشتر خود را بعهده گرفته و با راهنمایی اساتید برنامه های آموزشی خود را پیگیری کنند.
۵. بطور منظم و بدون غیبت در کلاس های درس و محل های کارآموزی حضور یافته و در مباحث علمی کلاس شرکت فعال داشته باشند.
۶. در تاریخ های مقرر تکالیف نظری و عملی خود را ارائه و یا تحویل دهند.

***فعالیت های دانشجوی (شامل تکالیف دوره):

اصطلاحات بکار گرفته در کتاب های مرجع را که قبل از هر فصل درس آمده مطالعه نمایند.

- برای درک بهتر خلاصه پایانی هر بخش از کتاب های مرجع را مطالعه نمایند.

- تکالیف نظری و عملی خود را ارائه و به موقع تحویل دهند

فعالیت های اساتید :

- اساتید منابع لازم را در اختیار دانشجویان قرار داده و راهنمایی آنها را در یادگیری بهتر مطالب و مهارت های یاد شده و کسب نگرش های ذکر شده به عهده خواهند داشت.
- اساتید برای هر جلسه طرح درس جداگانه همراه با منابع مورد نیاز تهیه کرده و در اختیار دانشجویان قرار می دهند.

روش تدریس در کلاسهای عملی: نمایش و تمرین - شبیه سازی، ایفای نقش - تشکیل گروههای کوچک و تمرین مباحث و (برحسب امکانات، زمان و شرایط موجود...

روش تدریس در کلاسهای نظری: سخنرانی، پرسش و پاسخ، استفاده از فیلم و اسلاید و ...

ارزشیابی واحد نظری:	
۳۰ درصد نمره ۶۰ درصد نمره ۱۰ درصد نمره	یک کوئیز در طول ترم و تکالیف آزمون پایان ترم حضور مرتب و فعال
۱۰۰ درصد	جمع

ارزشیابی واحد عملی: دانشجویان با روشهای زیر به صورت تکوینی و تراکمی ارزشیابی میشوند :	
درصد در طول کلاس تعیین میشود.	حضور فعال و منظم در مرکز مهارتهای بالینی - شرکت فعال و منظم در تمرینات و ... بر اساس شرایط و زمان موجود آزمون میان ترم
درصد در طول کلاس تعیین میشود.	پایان ترم : (آزمون پایان ترم به صورت آسکی (در چند ایستگاه ، برگزار میگردد.) (در ۲ روز با هماهنگی قبلی).
۱۰۰	جمع:

کلاس عملی اصول و مهارت‌های پرستاری (گروه ۱) نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴

هفته	روز	مورخ	ساعت	عنوان: گروه الف و ب	مدرسین:
۱	یکشنبه و چهارشنبه ها	۱۴۰۳/۸/۲۹ و ۱۴۰۳/۸/۲	۱۰-۱۵ یکشنبه و چهارشنبه ۸-۱۲	کنترل عفونت /سرما و گرما درمانی کنترل علائم حیاتی و نحوه چارت کردن	خانم دکتر تتریپور - خانم دکتر غلام نژاد و مهری بزرگ نژاد
۲	یکشنبه و چهارشنبه ها	۱۴۰۳/۸/۹ و ۸/۶	۱۰-۱۵ یکشنبه و چهارشنبه ۸-۱۲	نحوه پذیرش و ترخیص مددجو - پرونده بیمار-کاردکس-نحوه کنترل Intake و Output کردن بیمار	
۳	یکشنبه و چهارشنبه ها	۱۴۰۳/۸/۱۶ و ۸/۱۳	۱۰-۱۵ یکشنبه و چهارشنبه ۸-۱۲	مراقبت از زخم (بانسمان و ...نحوه بانداژ	
۴	یکشنبه و چهارشنبه ها	۱۴۰۳/۸/۲۳ و ۸/۲۰	۱۰-۱۵ یکشنبه و چهارشنبه ۸-۱۲	کنترل دفع ادرار: سونداژ (انواع سوند و کاربرد آنها ...	
۵	یکشنبه و چهارشنبه ها	۱۴۰۳/۸/۳۰ و ۸/۲۷	۱۰-۱۵ یکشنبه و چهارشنبه ۸-۱۲	نیازهای تغذیه ای و دفعی(NGT)- کلستومی -ایلئوستومی- انماء و ..	
۶	یکشنبه و چهارشنبه ها	۱۴۰۳/۹/۷ و ۹/۴	۱۰-۱۵ و ۸-۱۲	اکسیژن و ساکشن تراپی	
۷	یکشنبه و چهارشنبه ها	۱۴۰۳/۹/۱۴ و ۹/۱۱	۱۰-۱۵ و ۸-۱۲	داروهای خوراکی و تزریقی(-IM ID-SC	
۸	یکشنبه و چهارشنبه ها	۱۴۰۳/۹/۲۱ و ۹/۱۸	۱۰-۱۵ و ۸-۱۲	مرور دروس ،تمرین و رفع اشکالات (آزمون میان ترم)	
۹	یکشنبه و چهارشنبه ها	۱۴۰۳/۹/۲۸ و ۹/۲۵	۱۰-۱۵ و ۸-۱۲	داروهای وریدی (سرم و ...ترانسفوزیون خون	
۱۰	یکشنبه و چهارشنبه ها	۱۴۰۳/۱۰/۵ و ۱۰/۲	۱۰-۱۵ و ۸-۱۲	بهداشت فردی (حمام در تخت- دهانشویه-ماساژ و مراقبت از مددجو	
۱۱	یکشنبه و چهارشنبه ها	۱۴۰۳/۱۰/۱۲ و ۱۰/۹	۱۰-۱۵ و ۸-۱۲	فعالیت و تغییر وضعیت مددجو(انواع پوزیشن‌ها-)	
۱۲	یکشنبه و چهارشنبه ها	جبرانی هماهنگی با دانشجویان	۱۰-۱۵ و ۸-۱۲	آماده سازی تخت (باز ،بسته،بعد از عمل)	
۱۳	یکشنبه و چهارشنبه ها	جبرانی هماهنگی با دانشجویان	۱۰-۱۵ و ۸-۱۲	مرور دروس (تمرین -رفع اشکالات	

کلاس عملی اصول و مهارتهای پرستاری (گروه ۲) نیمسال اول ۱۴۰۴-۱۴۰۳

هفته	روز	مورخ	ساعت	عنوان: گروه الف و ب	مدرس:
۱	شنبه و سه شنبه ها	۱۴۰۳/۸/۱ و ۷/۲۸	۸-۱۲	کنترل عفونت /سرما و گرما درمانی کنترل غلایم حیاتی و نحوه چارت کردن	خانم دکتر تترپور-خانم دکتر غلام نژاد و مهتری بزرگ نژاد
۲	شنبه و سه شنبه ها	۱۴۰۳/۸/۸ و ۸/۵	۸-۱۲	نحوه پذیرش و ترخیص مددجو -پرونده بیمار-کاردکس-نحوه کنترل Intake و Output کردن بیمار	
۳	شنبه و سه شنبه ها	۱۴۰۳/۸/۱۵ و ۸/۱۲	۸-۱۲	مراقبت از زخم (پانسمان و ...نحوه بانداز	
۴	شنبه و سه شنبه ها	۱۴۰۳/۸/۲۲ و ۸/۱۹	۸-۱۲	کنترل دفع ادرار: سونداژ (انواع سوند و کاربرد آنها ...	
۵	شنبه و سه شنبه ها	۱۴۰۳/۸/۲۹ و ۸/۲۶	۸-۱۲	نیازهای تغذیه ای و دفعی (NGT)- کلستومی -ایلئوستومی- انما و ...	
۶	شنبه و سه شنبه ها	۱۴۰۳/۹/۶ و ۹/۳	۸-۱۲	اکسیژن و ساکشن تراپی	
۷	شنبه و سه شنبه ها	۱۴۰۳/۹/۱۳ و ۹/۱۰	۸-۱۲	داروهای خوراکی و تزریقی (IM-ID- SC	
۸	شنبه و سه شنبه ها	۱۴۰۳/۹/۲۰ و ۹/۱۷	۸-۱۲	مرور دروس ،تمرین و رفع اشکالات (آزمون میان ترم)	
۹	شنبه و سه شنبه ها	۱۴۰۳/۹/۲۷ و ۹/۲۴	۸-۱۲	داروهای وریدی (سرم و ...ترانسفوزیون خون	
۱۰	شنبه و سه شنبه ها	۱۴۰۳/۱۰/۴ و ۱۰/۱	۸-۱۲	بهداشت فردی (حمام در تخت- دهانشویه-ماساژ و مراقبت از مددجو	
۱۱	شنبه و سه شنبه ها	۱۴۰۳/۱۰/۱۲ و ۱۰/۸	۸-۱۲	فعالیت و تغییر وضعیت مددجو(انواع پوزیشنها-تخت بعد از اتاق عمل و ...	
۱۲	شنبه و سه شنبه ها	جبرانی هماهنگی با دانشجویان	۸-۱۲	آماده سازی تخت (باز ،بسته،بعد از عمل)	
۱۳	شنبه و سه شنبه ها	جبرانی هماهنگی با دانشجویان	۸-۱۲	مرور دروس (تمرین -رفع اشکالات	

***مدرسین روزهای شنبه و سه شنبه: شنبه ها: خانم دکتر تترپور و خانم دکتر غلام نژاد و سه شنبه ها: خانم دکتر تترپور و مهتری بزرگ نژاد

***مدرسین روزهای یکشنبه و چهارشنبه: یکشنبه ها: خانم دکتر تترپور و خانم دکتر غلام نژاد و چهارشنبه ها: خانم دکتر تترپور و مهتری بزرگ نژاد

تفویم نظری درس اصول و مهارت‌های پرستاری (گروه ۱) نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴

جلسه	روز	مورخ	ساعت	عنوان درس	مدرس:
۱	سه شنبه ها	۱۴۰۳/۸/۱	۱۳-۱۵	مفهوم نیاز (انواع و بررسی آن)تامین امنیت (مددجو)	مهری بزرگ نژاد
۲	سه شنبه ها	۱۴۰۳/۸/۸	۱۳-۱۵	علائم حیاتی و چگونگی ثبت آن	مهری بزرگ نژاد
۳	سه شنبه ها	۱۴۰۳/۸/۱۵	۱۳-۱۵	پیشگیری و کنترل عفونت	مهری بزرگ نژاد
۴	سه شنبه ها	۱۴۰۳/۸/۲۲	۱۳-۱۵	زخم فشاری	مهری بزرگ نژاد
۵	سه شنبه ها	۱۴۰۳/۸/۲۹	۱۳-۱۵	مراقبت از زخم	مهری بزرگ نژاد
۶	سه شنبه ها	۱۴۰۳/۹/۶	۱۳-۱۵	حرکت و بیحرکتی	مهری بزرگ نژاد
۷	سه شنبه ها	۱۴۰۳/۹/۱۳	۱۳-۱۵	مراقبت های پرستاری از بیماران تحت عمل جراحی	مهری بزرگ نژاد
۸	سه شنبه ها	۱۴۰۳/۹/۲۰	۱۳-۱۵	تغذیه	خانم دکتر غلام نژاد
۹	سه شنبه ها	۱۴۰۳/۹/۲۷	۱۳-۱۵	دفع ادراری و گوارشی	مهری بزرگ نژاد
۱۰	سه شنبه ها	۱۴۰۳/۱۰/۴	۱۳-۱۵	اکسیژن درمانی	خانم دکتر غلام نژاد
۱۱	سه شنبه ها	۱۴۰۳/۱۰/۱۱	۱۳-۱۵	دارو درمانی	مهری بزرگ نژاد
۱۲	سه شنبه ها		با هماهنگی قبلی	انواع محلولهای وریدی	مهری بزرگ نژاد
۱۳	سه شنبه ها		با هماهنگی قبلی	آب و الکترولیتها (مایعات بدن)	مهری بزرگ نژاد
۱۴	با هماهنگی قبلی		با هماهنگی قبلی	پذیرش ،انتقال و ترخیص بیمار	خانم دکتر غلام نژاد
۱۵	با هماهنگی قبلی		با هماهنگی قبلی	ثبت و گزارش پرستاری	خانم دکتر غلام نژاد
۱۶	با هماهنگی قبلی		با هماهنگی قبلی	کاربرد احکام و پذیرش بیمار	مهری بزرگ نژاد

تقویم نظری درس اصول و مهارتهای پرستاری (گروه ۲) نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴

جلسه	روز	مورخ	ساعت	عنوان درس	مدرس
۱	دوشنبه ها	۱۴۰۳/۷/۳۰	۱۳-۱۵	مفهوم نیاز (،انواع و بررسی آن)تامین امنیت (مددجو)	مهری بزرگ نژاد
۲	دوشنبه ها	۱۴۰۳/۸/۷	۱۳-۱۵	علائم حیاتی و چگونگی ثبت آن	مهری بزرگ نژاد
۳	دوشنبه ها	۱۴۰۳/۸/۱۴	۱۳-۱۵	پیشگیری و کنترل عفونت	مهری بزرگ نژاد
۴	دوشنبه ها	۱۴۰۳/۸/۲۱	۱۳-۱۵	زخم فشاری	مهری بزرگ نژاد
۵	دوشنبه ها	۱۴۰۳/۸/۲۸	۱۳-۱۵	مراقبت از زخم	مهری بزرگ نژاد
۶	دوشنبه ها	۱۴۰۳/۹/۵	۱۳-۱۵	حرکت و بیحرکتی	مهری بزرگ نژاد
۷	دوشنبه ها	۱۴۰۳/۹/۱۲	۱۳-۱۵	مراقبت های پرستاری از بیماران تحت عمل جراحی	مهری بزرگ نژاد
۸	دوشنبه ها	۱۴۰۳/۹/۱۹	۱۳-۱۵	تغذیه	خانم دکتر غلام نژاد
۹	دوشنبه ها	۱۴۰۳/۹/۲۶	۱۳-۱۵	دفع ادراری و گوارشی	مهری بزرگ نژاد
۱۰	دوشنبه ها	۱۴۰۳/۱۰/۳	۱۳-۱۵	اکسیژن درمانی	خانم دکتر غلام نژاد
۱۱	دوشنبه ها	۱۴۰۳/۱۰/۱۰	۱۳-۱۵	دارو درمانی	مهری بزرگ نژاد
۱۲	دوشنبه ها	جبرانی با هماهنگی قبلی	با هماهنگی قبلی	انواع محلولهای وریدی	مهری بزرگ نژاد
۱۳	دوشنبه ها	جبرانی با هماهنگی قبلی	با هماهنگی قبلی	آب و الکترولیتها (مایعات بدن)	مهری بزرگ نژاد
۱۴	با هماهنگی قبلی	جبرانی با هماهنگی قبلی	با هماهنگی قبلی	پذیرش ،انتقال و ترخیص بیمار	خانم دکتر غلام نژاد
۱۵	با هماهنگی قبلی	جبرانی با هماهنگی قبلی	با هماهنگی قبلی	ثبت و گزارش پرستاری	خانم دکتر غلام نژاد
۱۶	با هماهنگی قبلی	جبرانی با هماهنگی قبلی	با هماهنگی قبلی	کاربرد احکام و پذیرش بیمار	مهری بزرگ نژاد

References:

- موسوی، ملیحه السادات و عالیخانی، مریم. روشهای پرستاری بالینی. تهران: انتشارات شهراب
- Craven, Ryth F. Hirnle, Constance J. Fundamentals of nursing. 3rd edition. Philadel
- phia: Lippincott.
- Delavne, Sue C. Ladner, Patricia K. Fundamentals of nursing. Delmer Publishers.
- Harkreader, Helen. Fundamentals of nursing. Philadelphia: W.B. Saunders Co.
- Kozier, B. et al. Fundamentals of nursing. edition. Pearson Prentice Hall.
- Potter, Patricia A. Perry, Ann G. Basic nursing. Philadelphia: W.B. Saunders Co.
- Taylor Catherine ,Potter Patricia A. Pery Am G Fundamont als of nursing, Second, Elsev
-
- سایر منابع در جلسات درسی اعلام می گردد.

توجه :

روزهای تعطیلات رسمی با هماهنگی، کلاس جبرانی گذاشته می شود.
لطفا توجه شود : در پایان ترم ،(با هماهنگی قبلی) ۲ روز ، آزمون آسکی برای واحد عملی در نظر گرفته میشود .